

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimars 27 de Mars de 1900

Núm. 3.526

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jaunquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 4
n provincials trimestre. 3/50
Extranger y Ultramar 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

La que paga més contribució de la província.

Escribanlas, tinters, tintas, estisoras, cortaplumas, vades, llapis, plumas, reglas, xinxes, ostias, gommas, estutxos de dibuig, etc., etc.

S. Laguna

Papereria economica

MONTEROLS, 31

Una reama de paper barba ptas. 5'75
Kilog. de paper embolicar " 0'38
100 sobres comercials " 0'25
Kilogram de cartó " 0'27

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Lós dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Una mica d' historia

Un dels fets de més transcendència per nostra Patria, va ser l' unió ab lo poble aragonés.

Al temps que Catalunya empenia tan forta volada refermant cada día més sa nacionalitat y són poder, Aragó bregava encare ab los Alarbs y s' trobava oprimít entre Navarros y Castellans que s' disputavan sa dominació.

Quant entrá á governar la nostre terra Ramón Berenguer IV. llavors Aragó atravessava una época ben crítica, puig al morir Alfons lo Batallador, llegá son regne als Templaris y al Sant Sepulcre oposant-se lo poble ab fermesa fins que Ramir, lo Monjo, germá del Rey Alfons, ab autorizació del Papa deixá las ordres religioses pera cenyir la corona aragonesa, restablint la pau y aturant l' empena dels vehins perillous que volían apoderarsen.

De son matrimoni ab Aznés de Poitiers nasqué Patronella, hereva del regne, y comprenent Ramir que del casament de sa filla dependia la prosperitat de la parria, tots los seus pensaments foren atreure un príncep valerós d' un poble fort y ab prou noblesa; pera que sens dominarlo pogués assegurar lo reyalme y ferse temer de sos enemichs; lo de Navarra pretenia ja la corona, lo de Castilla havia demostrat massa sas intencions, y sas lluytes ab Lleó, l' esperit centralizador del poble castellá no podían oferir seguritat, forsoament havia de girar els ulls vers lo nostre comte Berenguer que com brillant estel se destacava d' entre 'ls sobirans de son temps, lo guerrer victoriós qu' ajudava en sas conquistas al rey de Castilla, y que governava á una nació forta y digna d' esperit franch y expansiu.

Molt l' honrava á Berenguer tal enllás que engrandía sa Patria y son casal, y no tardaren en quedar convinguts ab lo monarca d' Aragó; lo dia 11 d' Octubre de 1137. Ramir, ab escriptura pública y ab tota solemnitat, prometé sa filla, que encare no tenia dos anys, ab lo comte que 'n comptava vintidós.

Lo casament se verificá tretze anys després, quedant també ajermanats los seus pobles y comensant

desde allavors la dinastia gloriosa dels Comtes-Reys de rassa catalana.

La unió federativa d' Aragó y Catalunya conservava la completa autonomia d' abdós pobles, los que saberen entendres y respectarse, malgrat la diferencia de llengua, costums y lleys.

Si Catalunya s' unia ab un poble guerrer, d' extens territori, ideal y franch, Aragó passava á ser potencia marítima, s' unia ab una nacionalitat d' hermosa historia, neta de crims y d' infamias, plena de llibertat y rica per lo treball de sos fills, los braus aragonesos trovaren bons companys per la lluyta en los catalans, que ab son coraje y serenitat los acompanyeren á la victoria.

Junts lluytaren y per lo mon feren conèixer sos esforços en jorns de gloria per la Patria.

J. C. y A.

Per lo camí de sempre

Las victorias fáciles no constituheixen pas lo triomf gloriós que porti á la posteritat lo nom del vencedor grabat en las páginas llorejadas de la Historia.

Son moltíssims los exemples que tenim en fets de las passadas épocas y fins de la present.

Una victoria lograda ab massa facilitat vol dir, casi bé sempre, que, ó la importancia de forsas en la lluyta ha sigut molt desigual, lo que ja per sí sol significa que no hi ha hagut sobra de noblesa per part del vencedor; ó bé vol dir que ha sigut lograda aquella gracia ó baixesa y actes de mala lley, com son las traycions y l' us de medis prohibits en tota lluyta legal.

Tant es aixís que moltes, moltíssimas vegades es molt més honrosa la derrota per lo vensut que la victoria pel vencedor; es molt més digne de lloansa aquell que aquest.

Lo primer adquirirá devant del mon y per sempre més, com á recompensa justíssima de sa manera de procedir, la admiració y las simpatías de tothom, acompanyantlo per tot arreu, servintli aixís de balsam consolador en sa desgracia y d' encoratjament poderós pera no deixarse caure en la desesperació afeminada, propia, tantols, de la gent débil y abetuda.

Y aquest encoratjament que reb lo vensut d' avuy, pot portarlo á ser lo vencedor demà, quan ab més alé y més experiència; quan més guerrear lo cos y ab més valentia l' ànima, se trobi altra vegada, y en millors disposicions que en la anterior, davant per davant de l' enemich acérrim que no deixa de disputarli, contra tot dret natural y tota lley inmutable, la rahó que l' ampara y que ell defensa.

Mes, pera que aixó succeheixi son de tota precisió duas cosas essencialíssimas.

La fé ben arrelada, fonament principal de tota idea política, social ó relligiosa, que predisposa al home que la posseheix pera ser apta y amament á tots los sacrificis que se li imposin; y la constancia en mantenir inmaculada sa oració y fíanch de totas las épocas, lo que poguessin desviarla.

Si aixís no haguessin sigut los grans homes dels enlayrats ideals que han anat encaminant la humanitat cap á las vias de la civilitació; si aixís no hagues sin sigut los apóstols y mártirs de la relligió y de la ciencia, ¿en quin estat se trobaria avuy lo mon, imperant las tenebras sobre 'ls cors y las inteligencias dels que 'ns trobessim habitantlo?

Si, en ordre més particularisat, los defensor de la rahó y de la justicia no haguessin tingut la fé completa en lo fí que 's proposavan, y la constancia decidida en procurar sa realisació, en las molts y repetidas vegades que en los pobles s' han vist ultratjadas y escarnidas las diferentes causas nobles, que tants detractors han aixecat, ¿qué hauria sigut dels homes, si, caygudas als cops mortals y verinosos de la tiranía y de la vilesa y vensudas per lo despotisme, s' haguessin vist soterradas pera sempre més las salvadoras ideas de redempció justíssima en lluyta constant ab la opressió y l' escarni dels tirans que volia destruhirlas?

¿Ahont acabaria en tal cas, la imposició escandalosa; quan se vauria satisfet lo ventrell insaciable del monstre devorador; com viurían las generacions de totas las épocas y qué succehiria als infelissos humans que s' trobessin trepitjats per tanta ignominia, si no s' oposessin obstacles poderosos que, de tant en tant, fessin volcar lo carro afrentós en que 's passejan per l' univers tantas vergonyas y tiranías, encarnadas per l' orgull criminal en los sérs aborribles que las personifican?

Si, enlloch de lluytar ab ellas serena y valerosament, s' arraulissin per los reconcs, poruchs, cobarts, com bestias amensadas per lo fuet del amo, ¿qué fora dels pobles cayguts en tal degradació?

Si á tanta vilesa respongués l' abatiment, ¿qué diria Deu dels homes, que 'ls creá lliures de voluntat y de criteri y 'ls doná forsas y medis pera defensar sa dignitat y las sevas condicions!

¡Quina degeneració més horrible!

¡Quin grau de baixesa més denigrant!

No, no es aquesta la missió imposada per lo Creador á las sevas criaturas; no es aquest lo bon us que de nostras facultat venim obligats á fer.

Individualment tenim obligacions personals inexcusables; ja ab la nostra familia, ja ab las nostras re-

leccions, en compliment de nostres debers en tots los actes de la nostra vida.

Pero no n'hi ha prou de que seguim aixó sense fallarhi, tot y essent aixó molt. Tenim altres compromisos contrets per deber y per conciencia ab tots los demés mortals que 'ns acompanyan en lo pelegrinatje de la nostra vida y ab los que vindrán després á seguir lo camí que ja nosaltres haurém abandonat.

Quina responsabilitat més gran es la de tothom en aquesta vida en la obligació de treballar per una herencia que hem rebut y que hem de transmetre, més que conservada, aumentada dignament!

Si 'ls que han viscut avans, pensant no més que ab l'egosisme de son present, no haguessin iniciat ó portat á cap reformes y milloras que, content solzament ab las que afectan á la materialitat de la existencia humana y de las quals no podían arribarne ells á disfrutar, han trascendit fins á nosaltres, pera goig y comoditat nostra, quin pobre paper faria 'l nostre planeta y qué malament hi estaríam los que avuy temporalment hi estém estacionats!

Ab prou defectes que té ara, ¿qué fora del mon, si desde son comensament, pensant lo pare en lo seu fill, no hagués ajudat, poch ó molt, en millorarlo un xiquet, ab la esperansa de que 'ls seus veniders, tot y continuant la seva obra, 'l benehirían á n'ell per lo que hi hagués contribuít?

La tendencia es y será sempre á millorar. Podrán no ser sempre ben ensepegats los medis que s'hi posin; pero la equivocació d'un la esmenará un altre; y aixís, cumplint lo destí fatal del afany satisfet, caminará 'l men en busca d'una perfecció impossible, pero trobant per l'endemá un benestar més passador que 'l que shir tenia.

Y tot aquest mohiment llògich y etern de la humanitat no l'encarrila l'abatiment de l'home, sino la lluyta incessant pera pogueuse acostar pas á pas á la realisació del seu desitj.

¿Que es ilusió lo pensar que pot arribarse tant amunt? Potser sí; pero no per aixó ve la humanitat autorizada á creuharse de brassos: tancar las portas del esperit y sentarse á l'ombra á l'estiu ó pendre 'l sol quan fassi fret esperant que l'avisin quan hi hagi la sopera á taula.

Quina missió més... trista fora aqueixa!

Per sert ja sab l'home que pot y deu tenir altres aspiracions: ja está convenent de que te d' aixecar sa afansar sas llibertats si las te logradas; pera reconquistarlas si las hi prengueren, á pera adquirir las, guanyarlas y rébreles dignament si may las ha tingudas.

La lluyta incessant pera alcansar los nostres drets, guiada per la rahó y 'l convenciment ben entés dels nostres debers, es á lo que venim obligats individual y colectivament tots los que 'ns creguém ayments de la patria y de la familia; y hem de tenir ben entés també que no es solzament la patria y la familia l'imoble adquirit y las personas que portan la nostra sang y 'l nom, no; patria y familia hem d'enténdrelas extensivament ab todas las llars y ab todas las personas ab las quals nos uneixi la afinitat de costúms, de llenguetje y d'aficions externes é internament compreses, y l'amor y l'anhel de prosperitat pera la terra ahont hem nascut y ahont nos han bressat las nostras pobres mares.

Aixís te d'anar guiada la lluyta nobilíssima del poble; no 'l tenen d'abatir calamitats presents ni perills esdevenidors. Alentar sempre ab fermesa y serenitat perseguint un sol fi, sense may desviarse: aguantar lo záfeh de contrarietats que 'ns puguin caure el demunt, y, mirant sempre al mateix punt, no fer ni dir res que sia contrari á la evolució psicológica del nostre poble. Primer no mórens que donar un pas enera, perque aquest, un cop donat, significa una pérdida considerable de preciosas energías y de colossals esforços, perque, essent lo camí que seguim tant pesat per lo difícil que es lo caminarhi; no l'hem de allargar més ab retrocessos de cap mena que 'ns allunyin del seu final.

Aixó es lo nostre objecte y aquesta es la missió nostra.

Coronarà nostres esforços la victoria No hi ha duple. Pero potser, més ben dit, es segur que será després de rebre algunas sotragades; será després d' algunas d'aqueixas derrotas que may serán pera nosaltres la ignominia, ja que, combatent ab armas de bona lley y á la llum del dia, no ataquém pas de sorpresa; no fem ús dels enginys mes ó menos hipócritas que autorisa la beligerancia, sino que, ab lo cap alt y la paraula clara, 'ns valém exclusivament de la persuació pera portar lo triomf á la causa nostra.

Y si usant d'aquestes medis lícits, jamay entelats per l'alé vergonyós de la trayció y de la vilesa, ser-

tim algun cop del camp de la lluyta revolució per lo contrari, no 'ns aixecarém ab altres taques que las de la pols que 'l vent s'emporta, ni ab altre desitj, més y més arrelat cada vegada, que lo de tornarhi una altra volta més, més decidits que may y més ben preparats pera sortirne al cap y á la fi victoriosos.

RICART ROURA Y URISTRELL.

Trasplantació del garrofer

Com la operació de la trasplantació se pot efectuar tant en arbres de viver com en altres de diferent procedencia, mentres estiguin sans y no sien vells y de tronch massa voluminos, la manera de procedir es exactament igual que en tots los cassos. Lo primer que deu ferse es coronar l'arbre practicant los talls á un ó dos centímetros de la soca, y encara suprimir del mateix alguna ó algunas de las ramas, si las hi ha en número excessiu, segons los cassos, deixant dos, tres, y á vegadas fins á quatre peus pera formar la corona, segons la forma que deu afectar la futura copa del arbre. Al coronar lo garrofer que ha de sufrir trasplantació, es de doble utilitat lo conservar-lo una petita porció de un brot cualsevol que sostingui solament dos ó tres fullas, servint aquest detall, en primer lloch pera coneixer si quan l'arbre está trasplantat arrela, donchs en aquest cas aquelles fullas deixadas se conservarán sens assecarse; y en segon lloch pera servir com á guia en l'acte de la trasplantació pera orientar l'arbre, es á dir, pera que ocupi respecte 'ls punts cardinals la mateixa situació que ocupava en son anterior medi. Precaució que no considerém de capital interés, pero que no obstant, per lo senzilla y recomenada creyém val la pena d'observarse.

Se procedeix desseguida á obrir en la terra un clot al voltant del arbre d'uns 50 centímetros d'amplaria y d'una fondaria suficient á deixar descobert tota la part de la soca enterrada, cep inclusiv (rabassa), la qual s'anirà escavant fins deixarli per únich apoyo las arrels que s'tallarán desseguida á uns 40 centímetros de la soca; fet aixó, y no oferint aquest cap resistencia, se tren de son lloch, tenintse que embolicar ab algun drap, herba ó brossa tota la part que estava enterrada, pera que no s'assequi, si té que transportarse á un punt algo distant.

Moments avans d'efectuar la plantació del garrofer, se procedeix á preparar el clot, que s'ha de practicar tallantlas al ras, todas las arrels y arrelatas menos las principals, á las quals sols se 'ls hi tallará una petita secció del extrém al objecte de que presentant aquell tall sucós faciliti mes la adherencia per aquella part de la terra ab la que ha d'estar en contacte; y sens pérdua de temps se coloca l'arbre per sa base en lo centre del clot, preparat com se ha dit en lo lloch corresponent y que faltará pera reomplir uns 40 ó 50 centímetros. Vagis allavors arrimant a la soca terra que estigui fresca pero no massa humida, si pot ser terra fina de bosch, millor, y á petites porcions se va apresonant ab ella las arrels y la part de la soca que deu quedar enterrada; procurant no quedin intersticis ni buytis sens reomplir y valguentse del extrém d'un bastó ó del d'un manech de ferromenta al objecte de que aquella terra quedi millor apretada contra la part del arbre que apresona formant ab aquest un conjunt compacte, continnant d'aquest modo fins haver format al entorn de la soca un montonet de terra qual part superior alcansi lo mateix nivell de la terra; se posa allavors una capa de fem en lo clot al entorn del montonet de terra que rodeja y sosté l'arbre, capa de fems que convé sia més considerable que las que s'posaren al reomplir los clots, posat que las arrels que tiri l'arbre, en quant atravessin lo montonet de terra, han de trobarse ab dita capa de fems que fonamentará en'alt grau lo desenrotillo del nou sistema radioular, y per consegüent, lo general del garrofer.

Fet lo que s'acaba de dir falta sols procedir al complet replé del clot per medi de terra, al efectuar-se lo qual se colgará, pera que la última que s'fassi ho sostingui, una aixada de sarments (faxina) ó de ramas de cualsevol classe, á uns 30 ó 40 centímetros de la soca, procurant que sa part inferior se apoyi sobre la terra del montet que rodeja la part enterrada de la soca; es de utilitat la colocació de dita aixada posat, que gracias al mateix, al procedirse lo rego del arbre facilita 'l pas de l'aygua directament envers la primera capa de fems, y humitejant aquest, manté fresca la terra que apresona la part enterrada del garrofer. Se procedeix desseguida á obrir per medi de betúm de injertadors los talls de las ramas coronadas pera que l'acció del sol ó el dels vents no ressequi los teixits en los talls recent practicats; cobrintlos, en defecte del citat betúm ó pasta, ab un poch de terra fina ama-

nada ab aygua. Acabada aixís l'operació de trasplantació, falta sols pera completarla per medi del indispensable rego, que se procurarà sia abundant, empleant de 2 á 4 hectólitros d'aygua per arbre, segons la facilitat d'acarro.

Los regos deuen repetirse durant lo primer istiu y 'l següent tres ó quatre vegadas cada hù, cuidant de donar lo primer en lo segon any poch evans de entrar l'arbre en moviment de sava primavera.

Uns quants dias després dels regos es molt convenient lo donar una cava al entorn del arbre quan menos en tot l'espey comprés en lo clot: per aquesta tasca, al mateix temps que s'manté lliure de herbas la terra, s'manté aquest en bon estat de humitat,

Es convenient no despullar prematuramente al garrofer trasplantat dels brots ó rebrots que treu; devent aguardar á verificarho als 3 ó 4 anys d'estar en lo nou puesto, y precedint en aquesta operació de conformitat, en un tot, á lo que tenim dit en l'oportú lloch, al tractar de la primera poda.

La época més indicada pera efectuar la trasplantació de garrofers es lo mes de Mars; puig encara que poden també portarse á cap durant l'hivern, com aquest arbre no ha d'entrar en vegetació activa fins lo mes d'abril, de res serveix lo que se 'l tingui trasplantat desde la tardor ó l'hivern sens que pugui treure arrels desseguida; corrent lo perill de que estant en lo nou medi llarch temps sens arrelar, y havent sofert las consegüents mutilacions propies de la trasplantació, se sequi, ó be á que per algun cop rebut se separi la part enterrada de la terra que 'l rodeja, dificultantse per aixó, y fins malhaurantse, l'èxit de la operació. No convé, per altra part, lo retardar fora del mes de Mars la trasplantació perque allavors está ja'l garrofer en periodo de moviment primavera, estat que dificulta lo que pot portarse á efecte la trasplantació en condicions de regularitat; y constituhint un dels principals inconvenients de ferho lo veures atacats los garrofers que s'han trasplantat estant en activitat sa sava, per una especie d'insectes perteneixents al género *Plinus* (*corch*) rosaga, que destruheixen los brots foliàcens al temps d'iniciarse aquets, substituhintlos pels característichs forats produhita per aquell insecte. Suposém que l'atacar aquells insectes al garrofer preferentment quan lo moviment de la sava s'ha iniciat, deu consistir en que per lo avansat de la primavera deuen abundar més las larvas, com aixís mateix resultar son perjudicial treball més fàcil de realizar per trobar los teixits del vegetal més tous y á que circula per ells major cantitat de sachs que en lo mes de Mars.

Los renous que tren un garrofer son també utilizables pera la trasplantació, mentres en sa base portin adherida certa cantitat de fusta que hagi viscut enterrada. Pera arrancar los renous se fa precís casi sempre, lo separarlos de la soca per medi d'una cunya que s'va introduhint á cops de massa fins lograr la cayguda entre 'l renou y la base de la soca que li doná origen. Procedeixis en las successivas operacions de la trasplantació d'igual manera que pera 'ls pens criats en viver.

† JOAQUIM BASSA.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 26 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	747	85		5'1	Ras	
3 t.	748	87				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS		
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		direccí.	classe	can.
9 m.	Sol.	29	5	13	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra	02		17	S.		0'5

Hem rebut sagells de la «Unió Catalana» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

Rebém algunas queixas dels suscriptors de Ascó dihent que son molts los dias que deixan de rebre nostre periódich.

La única resposta que podém donarlos es que, nosaltres los hi enviém lo diari ab matemática puntualitat.

S'hi ha algun empleat en Correus que desitji llegir Lo SOMATENT, no te més que avisarnos y no caldrá que s'prengui la molestia d'afanarlo.

A las quatre de la tarde d'ahir, al passar un tren de mercancias pel kilòmetre 31 de la vía dels Directes,

proximament un quart de distància d'aquesta ciutat, intentà suicidarse tirant-se a la via al pas del tren esmentat, un home que digué anomenarse Felip Sabatè y Puig, natural de Valls.

Sembla que 'l suicida 's tirà davant la màquina, la qual, al cop que li donà, li magullà algunes parts del cos y produí ferides y contusions en altres.

Personat lo jutjat al lloch del succeís manà la translació del ferit al Hospital, ahont a les primeres horas del vespre seguía en tant grave estat que 's desconfia de salvarli la vida.

Segons llegim en un confrare de Barcelona, lo senyor Governador d'aquella provincia, en Sans y Escartín, ha ofert la dimissió de son càrrech al Govern. Ab aixó, de ser veritat, lo desacertat hermano dels catalans, deu volguerms donar una prova de germanor.

Després d'haver lluhit lo sol, durant tot lo dia d'ahir, ab tot son esplendor, en las primeres horas de la nit teparen lo firmament alguns núvols que 'ns enviaren un petit ruixat.

La companyia de D.ª Dolores Millanes que debutà dissapte en nostre coliseu de la plassa de Prim, resulta molt acceptable, d'atingintshi la senyora Millanes y la senyoreta Miserachs, y 'ls senyors Garro, Gregori y Souoase.

Las obras estrenadas en las dos primeras funciones, si be no careixen de defectes, se fan agradables y entretenen al públich, que es lo propósit de las obretas del género chico.

Lo públich reusench ha correspost com mereix tan ajustada companyia.

En la nit del debut, dissapte, s'inaugurá la llum eléctrica al Teatro Fortuny, reforma que hem treballat molt acertada.

La Comissió mixta de reclutament reproduheix lo senyalament de dias del próxim més d'Abril pera 'l judici d'exempcions dels pobles d'aquesta provincia.

Molt lluhida resultá la funció celebrada ans d'ahir en la recreativa societat «La Palma» demostrant una vegada més los joves aficionats que forman la secció dramática de la mateixa que quan s'ho proposan saben sortir ayrosos de sa tasca.

Diferentes vegadas ens hem ocupat de las funciones que en la esmentada societat s'hi celebran y ho fem sempre ab gust puig veým que ho mereixen.

Las obras que 's posaren en escena foren «Hijo por hijo», «Un gepich cantant victoria» y la sarsuela «Picio, Adán y Companías».

Totás ellas foren executadas ab molta perfecció omitint apuntar los noms dels aficionats que mes se distingiren puig que fora necessari anotarlos á tots.

Lo mercat setmanal celebrat ahir en nostra plassa se vegé bastant animat.

L'equivalent del franch pera las tarifas de telegramas internacionals en l'actual segon trimestre de 1900, segons notifica la Direcció general del ram, es de 1'29 pessetas, com promedi dels cambis del actual trimestre.

Ab motiu d'havershi celebrat vetlladas artísticas en las societats «Círculo Republicano Histórico» y «Círculo Artístico Catalá», se vegeren molt animats diumenge á la nit los salons de las mateixas.

En totas duas las funciones resultaren molt del gust dels concurrents.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la quantitat de pessetas 1646'29.

Triomf científich

Diariament donan excelents resultats en tots los paissos los medicaments COSTANZI que curan qualsevol malaltia. Pera més detalls llegéixis en 4.ª plans **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Nostres apreciables lectors llegirán en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels senyors **Valentín & Comp**, Banquers y Expenduria general de lotería á **Hamburg**, tocant á la lotería d'**Hamburg** y no dubtém que 'ls interessará molt, ja que ctereix per pochs gastos alcansar en un cas felís una fortuna ben important. **Aquesta casa envía gratis y franch lo prospecte oficial á qui 'l demana.**

Seccló oficial

Registre civil

dels dias 25 y 26 de Mars de 1900

Naiements

Teresa Anglés Figueras, de Robert y Agustina.—
Joan Norte Serra, de Salvador y Magdalena.

Matrimónis

Cap.

Defuncions

Rosa Balanyá Martorell, 54 anys, Camí de Salou, 15.—Pere Fabregat Tost, 66 anys, Tetuán, 15.—Antonia Salvat Llop, 60 anys, Hospital Civil.

Seccló religiosa

Sant d'avy.—Nostra Senyora dels Dolors.

Sant de demá.—Sant Sixte.

Secció comercial

Blosí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	73'05	Cubas del 86	86'
Orenses	19'40	Cubas del 90	72'12
Colonial	'	Aduanas	102'12
Norts	59'80	Ob. 5 0/0 Almansa	97'75
Alicants	83'05	Id. 3 0/0 Fransa	51'12
Filipinas	90'37		

PARIS

Exterior 72'60 Madrid

GIROS

París 31'10 Londres 33'03

Se reben órdres pera operacions de Borsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables de Borsa. Descompte de cupens y compra de monedas de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	73'05	Aduanas	102'12
Exterior	'	Norts	79'75
Colonials	113'	Alicants	83'
Cubas 1896	86'	Orenses	19'50
Cubas 1890	72'12	Obs. 6 0/0 Fransa	93'72
Filipinas	'	Id. 6 0/0	51'12
Exterior París	72'50	Id. 3 0/0	'

GIROS

París 31'10 Londres 33'03

Órdres de Borsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Anuncis particulars

PERDUAS

Lo dijous de la setmana passada per la tarde s'extraviá un libre titulat *Memorias de un Médico*, en un despaig del carrer del Camí de Aleixar.

Lo diumenge 25 del corrent; en la missa de 12, desaparegueren d'un individu uns lentes superfins. Los que retornin ab dós cosses, se 'ls hi donará ademés de las gracias una bona gratificació.

En aquesta impremta donarán mes datos.

LLISSONS

Las donará de primera ensenyansa, repás de segona, é idiomas més accessibles é indispensables tant de dia com de nit y á preus convencionals, un entés p'ofessor.—Los pares y joves que desitgin majors informes acudeixin á aquesta impremta.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmaclas y principals droguerías.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit establiment, lo vendrá mitjentaunt tracte personal. Pera informes al entresuelo del mateix establiment.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merecut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de 3 rals l'exemplar en aquesta impremta.

A 7 pessetas miller

se venen en lo mas de BELLVEYN estacas garantidas de

RUPESTRIS LOT

REUS.—PELEGRÍ BALLESTER.—REUS.

Telégramas

Madrid 26.

Lo governador civil de Guipuzcoa ha telegrafiat al govern, dihentli que á Tolosa s'ha verificat un meeting carlista.

—La mesa del Senat ha portat á la sanció las lleys votadas darrerament en l'alta Cambra.

Entre ellas hi ha la de conversió del Deute, l'impost del Timbre y 'l projecte d'utilitats.

—A causa d'un esclavissament de terras ha quedat interrompuda, prop de Pajares, la línia del ferrocarril.

Lo desprendiment de terras ha sigut en lo tunel de Escoto, en construcció.

—No está resolt encara d'un modo definitiu, que 'l senyor Sol y Ortega plantejgi avuy un debat sobre la suspensió de garantías constitucionals á Barcelona.

—Varis periódichs parlan en favor de que 's constituheixi una L'iga de fumadors que 's comprometin á no fumar, fins conseguir que la Companyia Arrendataria baixi 'ls preus del tabach.

París 26.

Telegrafian de Londres, que 'ls boers han reconquistat la ciutat de Grikjotown.

Corren rumors de que han fet presoners á las tropas que hi havia en la plassa y á las donas.

Una columna inglesa ha sortit, pera perseguirlos.

—A Londres s'ha rebut un parte fetxat á Mafeking, donant compte de varias escaramussas hagudas entre las tropas beligerants.

Los boers feren recular als indígenas, que atacaren lo fort de Llyman, perseguintlos fins á alguna distancia de las fortificacions.

Los boers, fortament atrinxerats á poca distancia de Mafeking, han représ lo bombeig contra 'l general Plumer.

Los sitiats varen fer una sortida, matant alguns boers.

—Per telégramas rebuts á Londres y fetxats á Ledysmith, se sab que 'ls boers desplegan gran activitat á Biggarsberg y Drakenberg.

Lo pas de Reenen l'han fortificat fins al punt de terlo inexpugnable.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILÍTICH

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

Ne pochs envejosos sufren grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat mils de malats de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys. Los medicaments son d'efecte tan maravellós per la estranyiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las peligrosas candelillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinco ó sis dias la crónica y gota militar. Inmollorable para las úlceras y flujo blanc de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escozores uretrales, calculo, retencions d'orina y demás infecciones genito urinarias y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Para la curación de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre los antisifilítichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te además la ventajosa de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incògnits se 's hi admet lo pagu una vegada curats, previ lo tracte especial y exc usiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar inyecciones, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1.0. Dits medicaments están de venta en totes las Farmacias, A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Piassa de Prim, 1.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Abril de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 11 de Abril lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de » lo »

LÍNEA PARA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 27 de Mars lo grandió y acreditat vapor francés:

Les Alpes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Piassa de Palacio.—Barcelons.

ALTAS

Y

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la impremta d'aquest diari.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

Publicacions regionalistas que 's raben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellino», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskezalet», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Invitación para participar á la próxima GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

ó aproximadamente

PESETAS 800.000

cómo premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Loteria de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
206	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200,
134, 104, 100, 73, 45, 21		

La Loteria de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene billetes 1 18 000 de los cuales 59 180 deben obtener premios con toda seguridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

ó sean aproximadamente

PESETAS 19,000.000

La instalación favorable de esta Loteria está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000 asciende en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podría en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran loteria de dinero. Las personas que nos envían sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mutuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelona o Madrid, letras de cambio fácil á cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 10
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 5

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia á todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convendría á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será restituido. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

15 Abril de 1900

Valentin y Comp.

Expediduría general de loterías

HAMBURGO ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CARAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.